

Svensk bronsmedalj vid Bowling EM

16 augusti 2024

Foto: SDI

Den 12:e upplagan av Europamästerskapen i bowling pågår för närvarande i Belgien. Sverige har skickat ett lag bestående av sex spelare, tre kvinnor och tre män. Turneringen har redan gett en bronsmedalj till Emma Sätterlund och Mairi Shadabi.

De svenska damerna Emma Sätterlund och Mairi Shadabi inledde mästerskapet med en imponerande grundserie i 2-manna där de tillsammans samlade 2200 poäng, med ett snitt på 183,33 poäng per serie. Prestationen tog dem vidare till semifinalen där de förlorade mot Frankrike med knappa 350-367 poäng. Frankrike vann finalen mot Ukraina som kom tvåa medan Sverige delade på tredjeplatsen med ett till ukrainskt lag.

I 3-mannaspelet lyckades de svenska damerna dock inte nå finalen, då de slutade på en sjätte plats.

I singel ligger Emma på nionde plats, medan Mairi befinner sig på tolfte plats av totalt 52 spelare. Båda har därmed gått vidare till Mastersfinalen som spelas nu på lördag den 17 augusti och sänds på mästerskapets YouTube kanal.

För de svenska herrspelarna blev mästerskapet en större utmaning, där de placerade sig mellan 16:e och 44:e plats i singel, 26:e plats i 2-manna samt 12:e plats i 3-manna. Det innebär att ingen gick vidare till Mastersfinalen.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

”Projekt 2025” sätter Gallaudet i fara?

16 augusti 2024

Foto: Gallaudet University

Högerkonservativa i USA planerar att ta bort många medborgerliga rättigheter om den republikanske presidentkandidaten Donald Trump vinner valet i november. I en 900-sidig bok med titeln ”Mandate for Leadership”, även känd som ”Project 2025”, beskriver de hur de avser att genomföra sina mål så snart Trump åter är i ämbetet om han vinner valet. Bland annat kan Utbildningsdepartementet avskaffas, vilket påverkar Gallaudet University.

”Project 2025” föreslår bland annat att Justitiedepartementet, FBI och många andra viktiga federala myndigheter, inklusive Federal Communications Commission (FCC), ska ställas under regeringens kontroll. Klimatskyddsregleringar ska också lättas för att gynna fossila bränslen som kol, olja och gas. Utbildningsdepartementet ska avskaffas, vilket skulle innebära att tillhörande projekt överförs till andra myndigheter eller avslutas. Preventivmedel och aborter ska förbjudas eller göras svårare att få tillgång till. Militär ska kunna sättas in i stället för polis och dödsstraff ska genomföras snabbare.

Döva Sara Novic skrev på sitt Instagramkonto att avskaffandet av Utbildningsdepartementet kan påverka Gallaudet University eftersom de kan förlora sin statliga finansiering via distrikten. Från och med 2026 är det också oklart om denna finansiering alls kommer att fortsätta. ”Project 2025” föreslår också att offentliga universitet ska avskaffa ämnen som dövstudier, samt områden relaterade till funktionsnedsättningsstudier eller afroamerikanska studier, eller som behandlar kvinnor och feminism. Sara menar att ändringarna kan genomföras omedelbart från första dagen i ämbetet, utan godkännande av kongressens medlemmar.

En annan oroväckande punkt menar Sara är att om Justitiedepartementet ställs under Donald Trumps kontroll kan den så kallade ADA-lagen (Americans with Disabilities Act) ignoreras. Sara menar att om det inte finns någon övervakning eller konsekvenser kan folk helt enkelt ignorera ADA-lagen. Personer med olika

funktionsnedsättningar kan uteslutas och diskrimineras. Situationen är liknande på FCC som kontrollerar viktiga tjänster för döva. Dessa inkluderar framför allt undertexter för TV och bildtelefoni. Det ryktas om att dessa tjänster inte längre kommer att vara kostnadsfria för döva, som de för närvarande är.

Wille Felix Zante, Taubenschlag

Översatt och redigerad av Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Sydafrikanskt teckenspråk: Ett år efter sitt officiella erkännande

16 augusti 2024

Foto: Envato Elements

Teckenrapport berättade för ett år sedan att Sydafrikas parlament erkänt Sydafrikanskt teckenspråk (SASL) som det tolfte officiella språket i landet, efter president Cyril Ramaphosas undertecknande. Vi vill nu uppdatera om vad som har hänt sedan dess.

Trots stora förväntningar från organisationer som Sydafrikas dövförbund (Deaf Federation of South Africa, DeafSA) och det nationella institutet för döva (National Institute for the Deaf, NID) har framstegen för den döva gemenskapen och SASL uteblivit. Däremot har SASL fått större uppmärksamhet genom de möten som Sydafrikas språknämnd (Pan South African Language Board, PanSALB) höll i mars och februari i år. Dessa möten samlade flera intressenter för att diskutera standardiseringen av SASL och för att planera framtiden.

Erkännandet av SASL som officiellt språk innebär viktiga språkliga rättigheter. Enligt South African Schools Act erkändes SASL redan 1996. Lagen om användning av officiella språk från 2012 krävde att statliga organ skulle upprätta en språkpolicy för offentlig kommunikation, vilket gav SASL en fördel.

Trots det formella erkännandet är det fortfarande brist på kvalificerade teckenspråkstolkare i landet. Många döva är i stället beroende av att använda personer utan tolkutbildning. Dessa är ofta familjemedlemmar, vilket kan leda till problem med konfidentialiteten. Bristen på teckenspråkstolkare skapar på så sätt hinder för tillgång till viktiga tjänster som sjukvård och rättsväsendet.

För att förbättra situationen erbjuder några universitet kortkurser i SASL. Dessutom finns mobilappar som ger grunderna i SASL. Framöver är förhoppningen att SASL ska bli mer integrerat i högre utbildningsinstitutioner och inkluderas i skolans läroplan. Det är viktigt att denna officiella status leder till ökad kulturell acceptans och lika möjligheter för den döva gemenskapen, och förhindrar diskriminering baserad på funktionsnedsättning.

Även om det bara har gått ett år sedan erkännandet, kräver språkplaner och policyer tid och resurser. Förhoppningen är att SASL:s erkännande bidrar till en mer inkluderande och rättvis samhällsutveckling för döva i Sydafrika.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com

Dövvärlden skakas av ett mord av döva på en döv i Indien

16 augusti 2024

Foto: Envato Elements

Ett brutalt mord på den 44-årige döve mannen Arshad Ali Shaikh har skakat dövvärlden i Mumbai, Indien. Arshad mördades av sina barndomsvänner Jay Chavda och Shivjit Singh. Polisen Madhav Kendre noterade på kvällen den 4 augusti att två män drog en tung resväska som läckte blod vid Dadar järnvägsstation. Väskan visade sig innehålla Arshads kropp, invirad i plast.

Efter en konfrontation på stationen blev Jay kvarhållen, medan Shivjit lyckades fly.

Med hjälp av en tolk erkände Jay mordet och avslöjade att Arshad hade utpressat honom med avslöjande bilder. Mordet skedde under en fest tidigare samma kväll, då Jay och Shivjit slagit Arshad med en hammare och sedan lagt kroppen i en resväska i ett försök att dölja mordet.

Polisen uppger att motivet bakom mordet är oklart, men att flera teorier cirkulerar. Jay hävdade att Arshad hade olämpliga foton av hans flickvän, medan Shivjit sa att Arshad var skyldig honom pengar. En video som visar mordet har också spridits i en WhatsApp-grupp med flera döva medlemmar, vilket ytterligare komplicerar fallet.

Arshad efterlämnar sig sin fru och två döttrar. Frun Rukshana, som också är döv, kräver rättvisa. Hon har lämnat över en video av mordet till polisen och misstänker att hennes man blev drogad innan han mördades.

De två misstänkta, som nu sitter i häkte, har varit inkonsekventa i sina berättelser, vilket försvårar utredningen. Polisen använder sig av tolkar för att förstå hela händelseförloppet och eventuellt identifiera en tredje person som kan ha varit inblandad i mordet via ett videosamtal från utlandet. Utredningen fortsätter i hopp om att bringa klarhet i det tragiska mordet och ge rättvisa åt Arshads familj.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com

Ny föreställning för döva ungdomar i Finland

16 augusti 2024

Foto: Instagram/@emojistheater

Om du vuxit upp med sociala medier, vet du fortfarande vad som är verkligt och vad som inte är det? Sociala medier har en betydande inverkan på våra liv. Det kommer ständigt nya meddelanden, falska nyheter, falska foton och människor som låtsas vara någon annan. Detta

kan leda till problem som FOMO (rädsla att missa något), att alltid vara "på", låg självkänsla, ensamhet och depression av ett utanförskap.

Med teaterprojektet "Emoji Theater" vill Boaz Blume från Nederländerna, Silva Belghiti från Finland och Jamila Ouahid från Sverige göra döva tonåringar i åldrarna 11 till 17 år medvetna om dessa influenser. Vår projektpartner från Nederländerna, DNieuws har intervjuat Boaz, som repeterat i Finland med Silva och Jamila inför den första föreställningen som gavs lördagen den 10 augusti.

Boaz berättar att det som inspirerat dem i teaterprojektet är att dagens tonåringar vuxit upp med sociala medier. De befinner sig ständigt på plattformar som Snapchat och TikTok men inser inte att mycket av det som finns på sociala medier är falskt. Boaz, Silva och Jamila har delvis vuxit upp med sociala medier men har också vuxit upp en period utan mycket teknik. Detta gör det möjligt för dem att se hur sammanflätad tekniken är med livet för dagens tonåringar.

Genom lek vill de visa ungdomarna vad som verkligen händer i samhället så att ungdomarna kan reflektera över det. I föreställningen visas till exempel vad nätmobbning är och vad det gör med den som blir mobbad. Vi visar också att mycket av det som visas på sociala medier bara verkar perfekt, medan det inte är det, säger Boaz. Föreställningen tar även upp att samma saker sker även i dövskolor, där till exempel nakenbilder delas mellan tonåringar.

Om föreställningen i Finland blir lyckad vill Boas, Silva och Jamila framföra verket också i andra länder. För detta behöver de pengar som de planerar att samla in i varje land.

Skrivet av Jos de Winde, DNieuws

Översatt och redigerad av Mona Riis

nyhet@teckenbro.com

Renovering av Australiens äldsta dövskola försenas

16 augusti 2024

Foto: Donald Y. Tong

Victorian College for the Deaf, en av de äldsta skolorna för döva barn i den australiska delstaten Victoria, står inför betydande utmaningar, enligt H3 WORLD. Ett nödvändigt renoveringsprojekt värt 10 miljoner australienska dollar (vilket motsvarar ungefär 68 miljoner svenska kronor) har hittills försenats i fyra år. Förseningarna beror på en finansiell dispyt mellan delstatsregeringen och välgörenhetsorganisationen Deaf Children Australia, som förvaltar skolområdet.

Skolan, som grundades 1860 och är belägen i Melbourne, är den enda utbildningsinstitutionen i Australien som erbjuder specialiserad utbildning för döva elever från förskola upp till årskurs 12. Undervisningen är tvåspråkig där Auslan (australienskt teckenspråk) används som första språk och australiensisk engelska som andra språk.

Trots skolans betydande roll i den australienska dövskulturens historia befinner sig de 53 eleverna på skolan för närvarande i en dålig miljö. Vissa delar av skolbyggnaden anses till och med osäkra. Deaf Children Australia, en nationell välgörenhetsorganisation som stödjer döva och hörselskadade barn och unga samt deras familjer i Australien, kräver att Victorias delstatsregering betalar en marknadshyra innan de går med på ett nytt hyresavtal. Denna åtgärd är tänkt att ersätta det långvariga avtalet där regeringen betalat en symbolisk summa varje år.

Förhandlingarna kompliceras av den oklara juridiska statusen för marken som skolan står på. Medan Deaf Children Australia hävdar äganderätt, menar den statliga myndigheten att så är inte fallet. Som ett resultat har det planerade renoveringsarbetet upprepade gånger skjutits upp. De stigande byggkostnaderna minskar också värdet av det statliga bidrag som utlystes 2020. Inget renoveringsarbete har således påbörjats på dövskolan. Victorian School Building Authority uppgav att ett nytt långsiktigt hyresavtal, vilket krävs för att byggandet ska kunna börja, fortfarande är månader bort.

Rektorn Marg Tope betonade att arbetet är brådskande och förklarade att skolan redan har behövt samla in 1,6 miljoner australienska dollar på egen hand för att åtgärda akuta behov. Problem som fukt och ett skadat staket behöver också åtgärdas.

Trots dessa utmaningar är både delstatsregeringen och Deaf Children Australia mån om att nå en överenskommelse som uppfyller skolans behov och säkerställer fortsättningen av dess utbildningsprogram. Det nuvarande tidsbestämda hyresavtalet löper ut i december 2024, vilket ökar pressen på alla parter att hitta en lösning innan dess.

Benedikt Sequeira Gerardo, Taubenschlag

Översatt och redigerad av Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

CODA tolkar musik till teckenspråk

16 augusti 2024

Foto: Privat

Paret Tim Damerou och Sofia Lillemäe har blivit uppmärksammade i SVT och i Sveriges Radio för sina framträdanden där musik kombineras med svenskt teckenspråk. När de arbetar tillsammans är teckenspråket centralt i framförandet av musiken, vilket uppskattas av många i publiken.

Sofia har en döv mamma och har därför vuxit upp med teckenspråk. Hon tolkar låtar på svenskt teckenspråk och genom TikTok har hon nått ut till en bredare publik där hennes videor har nått tiotusentals visningar.

Hösten 2023 blev Sofia och artisten Tim ett par. De uppträdde första gången tillsammans i Musikhjälpen samma år och sedan dess har de uppträtt tillsammans med sitt koncept där musik och teckenspråk kombineras. Under 2024 ökade deras popularitet och de är med i allt fler musikföreställningar.

Härnäst kommer paret att uppträda den 16:e augusti på Karl-Oskardagarna i Växjö. Med målet att fler ska kunna ta del av musik oavsett hörsselförmåga, hoppas Tim och Sofia på att utveckla sitt koncept och nå en bredare publik framöver.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com

Miss & Mister Deaf Universe 2024

16 augusti 2024

Foto: Miss & Mister Deaf Universum

Mellan den 22 november och 2 december kommer Miss + Mister Deaf Universe 2024 att äga rum i Warszawa, Polen. Evenemanget arrangeras då för 11:e gången. Mer än 40 deltagare från hela världen, både män och kvinnor, kommer att tävla. De kommer att bedömas av en panel av experter från filmindustrin, fotografi, mode och internationell journalistik.

Kandidater kan registrera sig fram till den 15 september. De som redan registrerat sig kommer från länder som Nepal, Turkiet, Sydafrika, Frankrike, Dominikanska republiken, Zimbabwe, Rumänien, Thailand, Slovakien, Etiopien, Italien, Vietnam, Kina, Botswana och Syrien.

Evenemanget syftar till att vara en plattform där döva förebilder kan inspirera andra döva att gå sina egna vägar. Dessutom vill organisationen lyfta fram döva modeller, skådespelare och artister, som ofta utsätts för diskriminering och avslag av modell- och castingbyråer på grund av sina funktionshinder, vilket gör att de har sämre chans på arbetsmarknaden.

Finalen sker den 30 november, där Miss and Mister Deaf Universe 2024 koras. Förutom huvudtitlarna finns också utmärkelser i kategorier som den mest fotogeniska Miss och Mister eller den mest sympatiska Miss och Mister.

Förra året, 2023, kröntes Jenna från Frankrike till Miss Deaf Universe och Marco

från Hong Kong kröntes till Mister Deaf Universe. Sverige har tidigare haft deltagare och Teckenrapport känner i dagsläget inte till om det kommer att finnas svenska representanter i årets tävling.

Skrivet av Jos de Winde, DNieuws

Översatt och redigerad av Mona Riis

Kulturdagar för teckenspråkiga pensionärer genomfördes i Örebro

16 augusti 2024

Foto: SDP

Vartannat år anordnar Sveriges Dövas Pensionärsförbund (SDP) kulturdagar och det här året var Örebro Dövas Pensionärsförbund (ÖDP) värdforening och genomförde kulturdagarna den 6-8 augusti i Örebro.

SDPs kulturdagar hade sin knutpunkt på Clarion Hotell i Örebro som gästades av över 70 teckenspråkiga pensionärer från hela Sverige.

De tre dagarna fylldes av många aktiviteter såsom föreläsningar, guideturer, studiebesök och andra aktiviteter.

Kulturdagarna inleddes med en invigning av Lea Strandberg från Örebros kommunalråd. Därefter berättade Alexandra Royal, vice ordförande hos Kultur- och Fritidsnämnden i Örebro, om Örebro som Europas Teckenspråkshuvudstad. Senare var det information om Karlslundsgården, ett teckenspråkigt vårdboende i Örebro samt en föreläsning om minoritetsstress. Kvällen avslutades med middag och social samvaro.

Andra dagen bestod av föreläsning och rundvandring kring Dövas Kulturarv. Efter lunchen blev det en bussresa till Karlskoga för att göra ett studiebesök hos Nobelmuseum. På kvällen var det middag och underhållning.

På den sista dagen fick deltagarna gå på Open Arts guidetur på teckenspråk med Maria Hermanson där hon berättade om de olika konstverken som finns runt på stan. Deltagarna fick även möjlighet att utöva boule i Karlslund.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Odisha satsar på teckenspråk: Utbildning för 4 000 döva elever

16 augusti 2024

Foto: Envato Elements

Delstaten Odisha i östra Indien med över 41 miljoner invånare, har tagit ett viktigt steg för att främja teckenspråket genom ett nytt projekt efter ett historiskt avtal med det nationella institutet för döva och hörselskadade AYJNISHD (Ali Yavar Jung National Institute of Speech and Hearing Disabilities). Projektet syftar till att utbilda 4 000 döva elever och 800 lärare vid 55 specialskolor i delstaten samt att utveckla en kår med 100 teckenspråkstolkare.

Avtalet undertecknades i närvaro av Nityananda Gond, minister för utveckling av schemalagda stammar och kast, minoriteter och bakåtklasser, samt för social trygghet och egenmakt av personer med funktionsnedsättningar. Ministern betonade behovet av teckenspråkstolkare i Odisha och framhöll hur bristen på tolkar hindrar döva från att få tillgång till viktiga tjänster, utbildningsmöjligheter och likvärdigt deltagande i samhällsaktiviteter.

Bishnupada Sethi, huvudsekreterare för Social Security & Empowerment of Persons with Disabilities (SSEPD), lyfte fram att avtalet underlättar anställning av kvalificerade teckenspråkstolkare inom olika sektorer. Projektet kommer att identifiera potentiella arbetsgivare och organisera nätverksevenemang för att koppla samman utbildade tolkar med arbetsmöjligheter.

Flera andra framstående deltagare närvarade när avtalet skrevs under, inklusive direktören för AYJNISHD-D Dr. Suman Kumar.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com